

SMJERNICE

O NAČELIMA ZA OSNIVANJE, USTROJSTVO I RAD REGULATORNIH TIJELA

I.

Ovim Smjernicama uređuju se načela za osnivanje, ustrojstvo i rad agencija i drugih pravnih osoba koje osniva Republika Hrvatska radi obavljanja regulatornih poslova (u daljnjem tekstu: regulatorna tijela).

II.

U okviru upravnog područja za koja su osnovana, regulatorna tijela mogu, u skladu s dodijeljenim ovlastima, obavljati poslove državne uprave

III.

Prije osnivanja regulatornog tijela potrebno je utvrditi Program za osnivanje i rad, koji mora sadržavati:

- strateške ciljeve koji se osnivanjem i djelatnošću regulatornog tijela trebaju ostvariti u vezi s ciljevima postavljenim strateškim dokumentima Vlade,
- analizu dosadašnjeg organizacijskog modela obavljanja djelatnosti za koju se osniva regulatorno tijelo,
- razloge osnivanja regulatornog tijela (potrebe pojednostavljenja postupka, lakšeg ostvarivanja prava stranaka, bolje procjene učinka, bržeg razvoja djelatnosti, depolitizacije, profesionalizacije, poboljšanja prilagodljivosti novim uvjetima i sl.)
- sažeti sadržaj osnivačkog akta regulatornog tijela, s nazivom i sjedištem, opisom predviđene djelatnosti, tijelima i općim aktima, načinom upravljanja i vođenja poslova, sredstvima potrebnim za osnivanje i početak rada, radnopravnom statusu zaposlenih te raspoloživom poslovnim prostorom,
- način financiranja uz navođenje izvora financiranja, procjene prihoda i rashoda, procjene rizika za ostvarivanje gubitaka te predviđeni način podmirivanja mogućih gubitaka u obavljanju djelatnosti.

IV.

Načelo svrhovitosti

Regulatorno tijelo može se osnovati ukoliko se obavljanje njegove djelatnosti u predviđenom obliku može ocijeniti primjerenijim u odnosu na obavljanje istih poslova u tijelima državne uprave, uvažavajući pri tom tehničke, organizacijske, socijalne i gospodarske čimbenike.

V.

Načelo ekonomičnosti

Regulatorno tijelo utvrdit će takvo unutarnje ustrojstvo, uvjete, postupke i način rada kojima se ostvaruju odgovarajući rezultati rada, uz minimalna ulaganja i troškove.

VI.

Načelo transparentnosti

Regulatorno tijelo će potpuno i pravodobno na razvidan način objavljivati sve bitne informacije koje proizlaze iz obavljanja njegove djelatnosti.

VII.

Načelo odgovornosti

Tijela upravljanja odgovorna su za vođenje poslovne politike regulatornog tijela i za njezinu učinkovitu provedbu.

VIII.

Ako je regulatorno tijelo osnovano na temelju propisa Europske unije, odnosno zakonom donesenim na temelju propisa Europske unije kojim se zahtijeva institucionalna i organizacijska odvojenost regulatornog tijela od tijela državne uprave, ili radi ispunjenja obveza preuzetih tijekom pregovora o pristupanju Europskoj uniji, načela iz ovih Smjernica primjenjivat će se ako se njihovom primjenom ne utječe na ispunjavanje preuzetih obveza

IX.

U pripremi zakona kojim se osniva regulatorno tijelo, predlagatelji su dužni držati se Jedinstvenih kriterija za ustrojavanje agencija, zavoda i drugih regulatornih tijela Vlade Republike Hrvatske, programa za osnivanje i rad te načela iz ovih Smjernica.

OBRAZLOŽENJE

Programom gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske kao jedna od mjera u području reforme javne uprave predviđena je decentralizacija državnih institucija i agencija i smanjenje broja zavoda i agencija.

Od donošenja Programa, Ministarstvo uprave je, u sklopu provedbe te mjere u suradnji sa svim ministarstvima, izradilo analizu racionalnosti (svrhovitosti) postojeće strukture agencija, zavoda i drugih regulatornih tijela, te predložilo prijedlog prve faze reorganizacije, koji je Vlada Republike Hrvatske prihvatila Zaključkom od 23. srpnja 2010.

Također, Ministarstvo uprave izradilo je Prijedlog jedinstvenih kriterija za ustrojavanje agencija, zavoda i drugih regulatornih tijela, koje treba osigurati njihovu učinkovitost, onemogućiti nepotrebno odnosno neracionalno osnivanje novih, te osigurati nužnu razinu nadzora zakonitosti rada i financijskog poslovanja postojećih agencija.

Predloženim Smjernicama o načelima za osnivanje, ustrojstvo i rad regulatornih tijela pobliže se uređuje, sukladno navedenim kriterijima, način osnivanja agencija i drugih pravnih osoba s regulatornim ovlastima (regulatornih tijela) kao posebnog oblika pravnih osoba u sustavu javne uprave te obvezno prethodno utvrđivanje Programa za osnivanje i rad regulatornog tijela, sadržaj Programa za osnivanje i rad te načela na kojima se mora temeljiti djelovanje regulatornih tijela (svrhovitosti, ekonomičnosti, transparentnosti i odgovornosti).